

OVER DEZE CATALOGUS

INHOUD

Op deze pagina vindt u informatie over de volgende zaken in relatie tot de Arbocatalogus Afvalbranche:

- [Wat is de Arbocatalogus Afvalbranche?](#)
- [Uitgangspunten voor de Arbocatalogus Afvalbranche](#)
- [Gebruik arbocatalogus in arbomanagementsysteem](#)

Aan deze arbocatalogus hebben verschillende partijen meegewerkt. Welke partijen dat zijn, vindt u onder [over ons](#) ^[1]. Hier vindt u ook voor wie de Arbocatalogus Afvalbranche is bedoeld.

LEESWIJZER, SITEMAP, NIEUWSPAGINA, UITWISSELINGSSITE EN CONTACTFORMULIER

Om meer te weten over de inhoud van deze website, kunt u op de homepage [de leeswijzer](#) ^[2] raadplegen of naar de [sitemap](#) ^[3] gaan.

Actuele ontwikkelingen over bijvoorbeeld de week van de veiligheid, onze jaarverslagen en ons jaarcongres vindt u op de pagina met [nieuwsberichten](#) ^[4].

Organisaties en bedrijven die zijn aangesloten bij één van de samenwerkende partijen binnen de Arbocatalogus Afvalbranche, kunnen 'best practices' onderling ter beschikking stellen en delen via de zogenoemde [uitwisselingssite](#) ^[5], waarvoor het aanvragen van een login vereist is.

Wij stellen uw reactie over deze website bijzonder op prijs, bijvoorbeeld een niet werkende link naar een andere website, onvolledige of onjuiste informatie of een goed werkend praktijkvoorbeeld. Uw reactie of suggestie voor inhoudelijke verbeteringen van de site kunt u doorgeven via [het contactformulier](#) ^[6].

WAT IS DE ARBOCATALOGUS AFVALBRANCHE?

De arbowetgeving is sinds 1 januari 2007 gewijzigd. Werkgevers en werknemers hebben meer ruimte voor maatwerk gekregen en kunnen samen het arbobeleid invullen. Arbocatalogi spelen hierbij als middel een belangrijke rol. De overheid stelt in de arbowet- en -regelgeving zogenaamde doelvoorschriften vast (publieke domein). Hierin geeft zij het beschermings- en veiligheidsniveau aan dat bedrijven moeten bieden aan werknemers, zodat zij veilig en gezond kunnen werken. In de Arbocatalogus Afvalbranche hebben [werkgevers en werknemers deze voorschriften concreet uitgewerkt voor de afvalbranche](#) ^[7] (private domein).

Een arbocatalogus is een richtinggevend, praktisch en toegankelijk hulpmiddel, dat de werkgevers in een branche mogelijkheden aanreikt om aan doelvoorschriften van de Arbowetgeving te voldoen en dat de afspraken weergeeft, die werkgevers en werknemers hierover samen hebben gemaakt. Ofwel in de formele bewoordingen (bron: [Beleidsregel arbocatalogi 2019](#) ^[8]): schriftelijke afspraken tussen vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers in de branche, waarin maatregelen of voorzieningen ter voorkoming of beperking van arbeidsrisico's zijn vastgelegd betreffende de wijze waarop in die branche kan worden voldaan aan bij of krachtens de Arbeidsomstandighedenwet gestelde doelvoorschriften.

De Arbocatalogus Afvalbranche waarvan de goedgekeurde onderdelen zijn opgenomen in de bijlage van de [Beleidsregel arbocatalogi 2019](#) ^[9], is een branchecatalogus die geschikte maatregelen biedt om risico's in de afvalbranche weg te nemen of, zo dat niet mogelijk is, voldoende te beperken. Verschillende manieren zijn beschreven waarop werkgevers kunnen voldoen aan de doelvoorschriften in de regelgeving. Zo zijn in deze arbocatalogus ondermeer leidraden en (bewerkingen van) beleidsregels en verwijzingen naar (NEN-)normen opgenomen. Ook kunnen hierin jurisprudentie, bevindingen van individuele bedrijven en dergelijke zijn opgenomen.

Werkgevers en werknemers hebben hiermee een grotere eigen verantwoordelijkheid en vooral meer mogelijkheden tot maatwerk. De arbocatalogus sluit daardoor beter aan bij de specifieke situatie in de afvalbranche. In de arbocatalogus zijn tal van in de branche bekende maatregelen via internet gebundeld. Voor de veiligheids- en gezondheidsrisico's die bedrijven signaleren in hun risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E), zijn in de catalogus maatregelen te vinden. Indien uit de RI&E blijkt dat het bedrijf aan de wettelijke eisen voldoet, hoeft het aanvullend geen maatregelen uit de arbocatalogus toe te passen.

UITGANGSPUNTEN VOOR DE ARBOCATALOGUS AFVALBRANCHE

RISICO'S EN RI&E'S

De arbocatalogus is geen risico-inventarisatie & -evaluatie (RI&E). Als de RI&E is gemaakt, dient het bedrijf ter voorkoming of vermindering van de gesignaleerde risico's passende maatregelen te nemen. Voor die maatregelen biedt de

arbocatalogus handvatten, maar deze zijn niet uitputtend. De arbocatalogus geeft slechts een summiere beschrijving van mogelijke oplossingen en maatregelen om gevaren te beperken. Ieder bedrijf is vrij om maatregelen toe te passen met een gelijkwaardig of hoger beschermingsniveau.

BRANCHE- OF BEDRIJFSSPECIFIEK

De arbocatalogus is een hulpmiddel voor werkgevers en werknemers. Hierin zijn op brancheniveau de maatregelen beschreven. Voorzover bedrijfsspecifiek maatregelen of een nadere uitwerking nodig is, wordt die niet in de arbocatalogus beschreven.

FUNCTIESPECIFIEK

Omdat de mate van blootstelling per taak, handeling of functie sterk kan variëren, hoort dat in een RI&E thuis en niet in een arbocatalogus. De arbocatalogus geeft op hoofdlijnen een schets van uiteenlopende situaties. Evenzo geeft de arbocatalogus geen werkinstructies voor specifieke functies. Functies zijn in verschillende bedrijven op een bedrijfsniveau ingevuld en het is aan werkgevers om geëigende werkinstructies aan een functie te koppelen. De arbocatalogus beperkt zich tot meer algemene, generieke voorschriften, opdat (een deel van) de functiespecifieke werkinstructies hieruit is af te leiden. Ter inspiratie zijn voorbeeld werkinstructies als achtergrondinformatie in de arbocatalogus opgenomen. Deze werkinstructies worden niet ter toetsing aan de Nederlandse Arbeidsinspectie aangeboden. Echter het geven van werkinstructies [10] en het houden van toezicht [11] op veilig werken waaronder het naleven van gegeven instructies zijn een wettelijke verplichting voor de werkgever.

BESCHERMINGSNIVEAU

Niet alle in de arbocatalogus beschreven maatregelen moeten in alle gevallen verplicht worden toegepast. Het bedrijf moet uiteraard wel minimaal de maatregelen kiezen waardoor voldaan wordt aan de doelvoorschriften in de arbowet- en regelgeving. Hierbij dient de arbeidshygiënische strategie [12] te worden toegepast. Met een goede onderbouwing kunnen alternatieve maatregelen worden toegepast. Voorwaarde is dat de werknemer minstens zo goed wordt beschermd als met de maatregel die in de Arbocatalogus Afvalbranche is opgenomen.

GENERIEKE MAATREGELEN OF NIET

In het algemeen dient de arbocatalogus aan te geven met welke maatregelen bedrijven aan de wettelijke doelschriften kunnen voldoen. Echter, bij de meeste risico's is het ondoenlijk te komen tot explicitering van een minimumniveau aan maatregelen. Of en in welke mate het betreffende risico zich voordoet is immers in hoge mate bedrijfsafhankelijk. Op het niveau van de branche is het slechts mogelijk richtinggevend te zijn. Het is niet terecht om alle vermelde maatregelen als verplicht te beschouwen. Bedrijven moeten, met in achtneming van de arbeidshygiënische strategie, een selectie aan maatregelen maken waarmee voor de bedrijfsspecifieke situatie aan de voorschriften en de normen van de regelgeving wordt voldaan.

VERWIJZINGEN

In de arbocatalogus staan verwijzingen naar verschillende soorten documenten:

- Voor de integrale tekst van wet- en regelgeving geldt dat deze via de website wetten.overheid.nl [13] te raadplegen is; gebruik hierbij het zoekwoord arbeidsomstandighedenwet of arbeidsomstandighedenbesluit
- Normen of dergelijke waarvoor betaald moet worden, zoals documenten van NEN en CROW, dienen - indien van toepassing - binnen bedrijven beschikbaar te zijn. Werkgevers dienen werknemers hierin desgewenst inzage te geven.
- Het aantal verwijzingen naar andere sites wordt beperkt. In sommige gevallen is een link wel gewenst. Tot de taken bij het actueel houden van de site hoort dat verbroken links worden opgespoord, hersteld of verwijderd; een niet-werkende link kunt u melden via de contactpagina [6]. Wanneer een link niet te herstellen is, dient nagegaan te worden of en op welke wijze in een alternatief moet worden voorzien.

GEBRUIK ARBOCATALOGUS IN ARBOMANAGEMENTSYSTEEM

Een arbomanagementsysteem ondersteunt het bedrijf om het beleid rondom veiligheid en gezondheid van werknemers vorm te geven en te evalueren. Met een arbomanagementsysteem krijgt het bedrijf beter grip op de ontwikkeling en de uitvoering van een goed arbeidsomstandighedenbeleid. Ondermeer door een duidelijke positionering van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van werkgever en werknemers.

De 'plan-do-check-act' cyclus van een arbomanagementsysteem ondersteunt de invoering van de maatregelen uit de arbocatalogus:

- De bepaling van de arboaspecten. De inventarisatie en evaluatie van arborisico's maakt duidelijk voor welke onderwerpen uit de arbocatalogus maatregelen overwogen moeten worden.

- De keuze van de maatregelen en de prioriteitsstelling. Voor alle geïnventariseerde arborisico's wordt de kans en het effect geïnventariseerd. Op basis van deze informatie worden systematisch de juiste maatregelen geselecteerd en worden op een verantwoord manier prioriteiten gesteld. De Arbocatalogus Afvalbranche biedt hiervoor de nodige handvatten.
- De blijvende aandacht en borging. Door steeds opnieuw te evalueren of maatregelen zijn uitgevoerd en of deze het gewenste resultaat opleveren, wordt gewaarborgd dat de resultaten blijven bestaan. Dit kan aanleiding geven tot actualisatie van de Arbocatalogus Afvalbranche.
- De actualisatie van het beleid. In een nieuwe cyclus wordt getoetst of en in hoeverre wijzigingen in de Arbocatalogus Afvalbranche in de organisatie moeten worden doorgevoerd.
- Het aantoonbaar maken van beleid en resultaat. De systematische aanpak maakt het arbobeleid aantoonbaar voor bijvoorbeeld de Nederlandse Arbeidsinspectie.

De NEN norm 45001 en de VCA-checklist zijn op dit moment de meest gangbare instrumenten om het arbobeleid binnen de organisatie te borgen. NEN 45001 vervangt norm OHSAS 18001 en sinds 1 maart 2018 van toepassing. Deze norm is een richtlijn voor het certificeren van een managementsysteem dat is opgebouwd volgens de 'plan-do-check-act' verbetercyclus. De norm heet voluit NEN-ISO 45001:2018 nl - Managementsystemen voor gezond en veilig werken - Eisen met richtlijnen voor gebruik. Deze norm biedt meer flexibiliteit voor werkgevers dan de VCA-checklist, maar dient een ander doel. Bij de VCA-checklist wordt veel discussie uitgesloten vanwege haar dwingende karakter. Aan de VCA-checklist kan op eigen initiatief wel een verbetercyclus worden gekoppeld.

MEER INFORMATIE

Informatie over arbomanagementsystemen en de certificering ervan is te vinden op de volgende websites:

- [De Stichting Coördinatie Certificatie Milieu- en arbomanagementsystemen SCCM](#)^[14]
- [De Veiligheid, Gezondheid en Milieu Checklist Aannemers \(VCA\)](#)^[15]

Links

[1] <https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/over-ons> [2] <https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/home> [3] <https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/website/sitemap> [4] <https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/nieuws> [5] <https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/uitwisseling> [6] <https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/contact> [7] <https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/disclaimer> [8] <https://wetten.overheid.nl/BWBR0042288> [9] <https://wetten.overheid.nl/BWBR0042288/#Bijlage> [10] <https://arbocatalogus-afvalbranche.nl/maatregel/geven-werkinstructie> [11] <https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/maatregel/toezien-op-veiligheid> [12] <https://bdtest3.dearbocatalogus.nl/regelstoetsing> [13] <http://www.wetten.nl> [14] <http://www.sccm.nl> [15] <http://www.vca.nl>